

Monster

M1 Grote Kerk, Kerkplein 1

Het 15e eeuwse kerkgebouw was ooit gewijd aan de Heilige Machutus. Na de reformatie werd de kerk Nederlands-Hervormd.

za10.00 - 16.00 uur

M3 St. Machutus kerk, Choorstraat 103

Deze kerk is in 1831 gebouwd. Later werd het vergroot en er werd een fraai orgel geplaatst. In de tuin staat een Lourdes grot.

za10.00 - 16.00 uur

M4 Molen De Vier Winden, Haagweg 2

De huidige molen is in 1882 gebouwd nadat de vorige door brand was verwoest. De eerste molen op deze plek dateert uit 1311.

za10.00 - 17.00 uur

M5 Kerk Ter Heijde, Willem III-plein 1

Dit vissersdorp is meerdere malen verplaatst vanwege de opschuivende kustlijn. De huidige kerk is gebouwd in 1720.

za10.00 - 16.00 uur

M6 Grafkelder Herckenrath, Duinpan 10

De grafkelder is in 1847 aangelegd. Leden van de vooraanstaande familie Herckenrath, de bewoners van buitenplaats Geerbron, liggen hier begraven.

za10.00 - 17.00 uur

M7 Schipperswoningen, Havenstraat 23-29

Dit rijtje woonhuizen lag vroeger aan de haven. Er staat een informatiebord.

niet te bezichtigen

M8 The Vineyard - Druiventuin, Vlotlaan 535

Deze Druiventuin is het erfgoed van Westlandse tuindersbedrijven en ondernemers en herbergt 7 historische druivenserres met druiventeelt.

za10.00 - 18.00 uur

M10 Kerkgebouw De Hoeksteen, Burgemeester Kampschoerstraat 25

Deze typische kruiskerk met een toren op de kruising is rond 1935 gebouwd in Amsterdamse schoolstijl door architect B.W. Plooi.

za10.00 - 16.00 uur

M11 Verenigingsgebouw Fata Morgana, Choorstraat 99

Het R.K.-verenigingsgebouw 'Fata Morgana' werd in 1931 gebouwd naar ontwerp van A.G. Dessing met expressionistische details.

za10.00 - 17.00 uur

M12 RK Oude JongensSchool OJOS, Choorstraat 95

De voormalige RK St.Andreasschool werd gebouwd in 1875 en heeft die functie gehouden tot 1955. Tegenwoordig is het een verenigingsgebouw OJOS.

za10.00 - 17.00 uur

Informatie over Open Monumentendag:

www.monumentaalwestland.nl
www.facebook.com/monumentaalwestland
www.instagram.com/monumentaalwestland

Wateringen

W1 Hofboerderij, Hoflaan 1

Op deze plek stonden achtereenvolgens een kasteel, een klooster, een buitenplaats en een boerderij. Kom langs om te horen hoe dat zit.

za10.00 - 17.00 uur

W2 Korenmolen Windlust, Heulweg 8

Geniet van de authentieke nog werkende molen van Wateringen uit 1869. Vanaf de omloop kunt u de wijde omgeving zien.

za10.00 - 17.00 uur

W3 Hervormde Kerk, Plein 9

De historische Pleinkerk is gebouwd rond 1450 en onlangs vergaand gerenoveerd. De toren van dit rijksmonument bevat een cachot, een historisch uurwerk, en een prachtig carillon.

za10.00 - 16.00 uur

W4 Het oude Raadhuis, Plein 13

In 1938 bouwde de bekende architect A.J. Kropholler het voormalige raadhuis naar traditionalistisch ontwerp.

za10.00 - 16.00 uur

W5 Sint Jan de Doper complex, Herenstraat 162-164

Gebouwd in 1901 in neogotische stijl. De gebrandschilderde ramen vertellen verhalen uit het leven van Jezus en Johannes de Doper. Over de fruitmuur en duiventoren is informatie beschikbaar in de kerk.

za10.00 - 17.00 uur

Kwintsheul

K1 Andreaskerk (RK), Kerkstraat 22

Deze kerk is gebouwd in 1893 en is vernoemd naar de bouwpastoor Andreas van Lottom.

za10.00 - 17.00 uur

K2 Sonnehoeck, Hollewating 26

Op deze Historische Druivenkwekerij met tuinderswoning uit 1729 wordt op traditionele wijze de Westlandse tafeldruif geteeld.

za10.00 - 17.00 uur

K4 Gemaal Oude en Nieuwe Broekpolder, Zwet 14

Het gemaal uit 1881 verving twee molens in de Broekpolders. Opstappunt vaartocht naar de Zeven Gat (D3) en de Groeneveldse Molen (D31) om 10.00, 11.30, en 13.30u.

za10.00 - 16.00 uur

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Monumentaal Westland mede mogelijk gemaakt door gemeente Westland

Samenstelling en coördinatie: Stichting Monumentaal Westland

Fotografie & Vormgeving: Gemeente Westland

Oplage: 8000 exemplaren

Erfgoed & Architectuur 'Gebouwd om te blijven'

zaterdag 13 en zondag 14 september 2025

Open Monumentendag

Stichting Monumentaal Westland

www.monumentaalwestland.nl

T: 06 - 23 00 56 68 / 0174 - 29 54 36

E: secretaris@monumentaalwestland.nl

Heilig Geesthofje, Naaldwijk

Naaldwijk

N1 Oude Kerk, Wilhelminaplein 5

Deze kerk van na 1472 mag gerekend worden tot de belangrijkste middeleeuwse kerken van Zuid-Holland.

za10.00 - 17.00 uur

N3 Heilige Geesthofje 1-12

In 1627 werd door Frederik Hendrik een stichtingsakte afgegeven voor de bouw van 20 armenhuisjes, een ziekenzaal en de kapel.

za10.00 - 17.00 uur
zo12.00 - 16.00 uur

N3a Kapel Heilige Geesthofje

De Joodse gemeente in het Westland kocht in 1806 de toen leegstaande kapel in het Heilig Geesthofje. Vanaf 1991 als trouwzaal in gebruik.

za10.00 - 16.00 uur

N4 Sint-Adrianus kerk, Molenstraat 29

De kerk bevat mooie muurschilderingen. De kerk en de pastorietaal zijn geopend.

za10.00 - 16.00 uur

N7 Station WSM, Verspycklaan 1

Dit voormalige WSM-station uit 1907 is gerestaureerd, waarbij prachtige details zijn teruggebracht. Tegenwoordig een horecagelegenheid.

za14.00 - 00.00 uur
zo14.00 - 20.00 uur

Maasdijk

B1 Dorpskerk, Korte Kruisweg 12A

De kerk is in 1951 gebouwd, ontworpen door architect Auke Komter en in gebruik door de protestantse gemeente Maasdijk. Er is een rondleiding.

za10.00 - 16.00 uur

G9 Oranjesluis, Maasdijk 226

Gebouwd in 1676 in opdracht van het Hoogheemraadschap van Delfland voor waterafvoer en -aanvoer tussen Westland en de Maas. Informatiepunt. De oranjesluis is niet van binnen te bezichtigen.

za10.00 - 15.00 uur

Honselersdijk

H1 Café bij 't Hof, Hofstraat 60

Het pand is in 1707 gebouwd als paardenstal van de naastgelegen hof herberg. Hier vonden toeristen en buitenlui onderdak.

za14.30 - 00.00 uur
zo12.00 - 00.00 uur

H2 De Nederhof, Hofstraat 29

Dit bijgebouw van het voormalige Huis Honselersdijk is rond 1640 gebouwd. Aan de binnenplaats is een koffiebrandery gevestigd.

za11.00 - 16.00 uur

H3 OLV van Goeden Raad, Dijkstraat 23

Deze grote basilicale kerk met toren is gebouwd in 1928.

za10.00 - 17.00 uur

H7 Westlands Museum, Middel Broekweg 154

In 1865 gebouwd als boerderij. Sinds 1992 is dit het Westlands Museum.

za13.00 - 17.00 uur

's-Gravenzande

G1 Lambertuskerkje, Maasdijk 189, Heenweg

Jonkheer A.J.A. van Rijckevorsel (August) stichtte de kerk in 1872 voor zijn pachters. Het sfeervolle interieur is neogotisch.

za13.00 - 17.00 uur
zo13.00 - 17.00 uur

G3 Dorpskerk, Langestraat 34

De Dorpskerk werd in 1816 gebouwd nadat de toren van de oorspronkelijke kerk in 1809 instortte wegens achterstallig onderhoud.

za10.00 - 16.00 uur

G4 Woonhuis en Museum, Langestraat 5

Aan dit woonhuis uit de 18e eeuw zit een klein museum vast waar opgravingen te zien zijn uit 's-Gravenzande.

za10.00 - 16.00 uur

G5 Trapgevelhuisje, Marktplaats 10

Rijksmonument uit 1639. Het was een een schilderswerkplaats en woonhuis. Kinderboekenschrijver Leonard Roggeveen woonde er.

za10.00 - 16.00 uur

G6 Uniekerk, Langestraat 181

De Uniekerk uit 1903 floreert mede dankzij de nalatenschap van burgemeester Dingemans van de Kastelee.

za10.00 - 16.00 uur

G7 Korenmolen, Naaldwijkseweg 113

Op ambachtelijke wijze worden in deze molen uit 1908 diverse granen verwerkt tot volkorenmeel, bloem en diverse bakmixen.

za10.00 - 16.00 uur

G11 Schaatsmuseum, Parallelweg 43

Het Schaatsmuseum met de expositie 'Rariteiten op het IJs' is op Open Monumentendag gratis te bezoeken.

za10.00 - 16.00 uur
zo10.00 - 16.00 uur

De Lier

D1 Domkerk en toren, Hoofdstraat 51 en 53

De Domkerk is eerste helft 15e eeuw gebouwd en bepaalt met haar stompe toren het dorpsbeeld van De Lier. De toren is tot 16.00 uur geopend.

za10.00 - 17.00 uur

D2 Museum De Timmerwerf, Hoofdstraat 63

Dit pand dateert uit 1642. Binnen is de werkplaats van de timmerman te zien en een woning in de stijl van 1900.

za10.00 - 17.00 uur

D3 De Zeven Gaten, Groeneveld 67

Dit natuurgebied met drassige weilanden, zeven sloten en twee houtsingels behoorde tot buitenplaats Hofzicht.

za vaartocht vanaf K4

D31 Groeneveldse Molen, Woudseweg 186

Deze molen in Schipluiden is gebouwd in 1719. Door werkzaamheden is de molen niet van binnen te bezichtigen.

za vaartocht vanaf K4

D15 De Bongaard, Hoofdstraat 63a

Deze voormalige houtloods van De Timmerwerf is nu een horecagelegenheid.

za09.30 - 18.00 uur

Poeldijk

P1 Bartholomeuskerk, Voorstraat 109

De "Kathedraal van Westland" in Poeldijk uit 1926 heeft een toren van 76 meter. Er worden onder meer kerkelijke kunstschatten tentoongesteld.

za10.00 - 17.00 uur
zo12.00 - 16.30 uur

P3 Koetshuis bij een boerenvilla, Voorstraat 110

Het koetshuis is gebouwd in 1871 en behoorde bij het daarnaast gelegen woonhuis. Op Voorstraat 112b staat het ensemble gespiegeld.

za10.00 - 16.30 uur
zo11.00 - 16.30 uur

P5 Woonhuis "Torenzicht", Wateringseweg 1

Dit woonhuis is in 1914 gebouwd en genoemd naar het nabijgelegen kasteel Torenzicht dat in 1912 is gesloopt.

zo12.00 - 15.00 uur

P31 Villa Jan van den Berg, Dr. Weijerslaan 58/kapel

Villa in 1921 gebouwd voor druivenkweker Jan van den Berg. Later zusterklooster. Nu twee woonhuizen.

zo12.00 - 16.30 uur

i			D1	Domkerk en toren
			D2	Museum de Timmerwerf
			D3	De Zeven Gaten (natuurgebied)
			D31	Groeneveldse Molen
			D15	De Bongaard
i			G1	Lambertuskerk
			G3	Dorpskerk
			G4	Woonhuis en Museum
			G5	Trapgevelhuisje
			G6	Uniekerk
			G7	Korenmolen
			G11	Schaatsmuseum
			H1	Café Bij 't Hof
			H2	De Nederhof
			H3	Onze Lieve Vrouwe van Goeden Raad
			H7	Westlands museum
			K1	Andreaskerk
			K2	Sonnehoeck
			K4	Gemaal Oude en Nieuwe Broekpolder
			B1	Dorpskerk
			G9	Oranjesluis
			M1	Grote Kerk
			M3	St. Machutus kerk
			M4	Molen De Vier Winden
			M5	Kerk Ter Heijde
			M6	Grafkelder Herckenrath
			M7	Schipperswoningen
			M8	Historische Druiventuin
			M10	Kerkgebouw De Hoeksteen
i			M11	Verenigingsgebouw Fata Morgana
			M12	RK Oude JongensSchool OJOS
			N1	Oude Kerk
			N3	Heilige Geesthofje
			N3a	Kapel Heilige Geesthofje
			N4	Sint-Adrianus kerk
			N7	Station WSM
i			P1	Bartholomeuskerk
			P3	Koetshuis bij een boerenvilla
			P5	Woonhuis "Torenzicht"
			P31	Villa Jan van den Berg
			W1	Hofboerderij
			W2	Korenmolen Windlust
			W3	Hervormde Kerk
			W4	Het oude Raadhuis
			W5	Sint Jan de Doperkerk

Legenda

- Fietsroutes
- Alleen zaterdag geopend
- Alleen zondag geopend
- Zaterdag en zondag geopend
- Fietsknooppunt
- Toegankelijk voor rolstoelen
- Beperkt toegankelijk voor rolstoelen
- Niet toegankelijk voor rolstoelen
- Informatiepunt
- Per boot bereikbaar
- Horeca

SCAN MIJ

VRIENDEN LOTERIJ
OPEN MONUMENTEN
DAG

Open Monumentendag 2025
Erfgoed & Architectuur
'Gebouw(d) om te blijven'

Voor fiets- en wandelroutes
kunt u terecht op de website
www.monumentaalwestland.nl

SCAN MIJ

Bezoek Open Monumentendag op 13 en 14 september

Opening

De Westlandse Open Monumentendag 2025 wordt zaterdag 13 september om 9:30 uur feestelijk geopend bij de Sint Jan de Doperkerk in Wateringen door wethouder Carlieke van Staalduin.

De Lier

DOMKERK (za 10:00-17:00 uur)
Expositie van fotograaf Arjan Vermeer.
Muziek verzorgd door Liers kwintet en klarinetensemble "de Phoenix". De toren is tot 16:00 uur te beklimmen.

MUSEUM DE TIMMERWERF

(za 10:00-17:00 uur)
Naast de vaste collectie is er een expositie met werk van Lierse Amateur Kunstenaars.
DE ZEVEN GATEN & DE GROENEVELDSE MOLEN (zaterdag)
Per boot te bezoeken. Vertrek vanaf gemaal Kwintsheul om 10.00, 11.30 en 13.30 uur.
DE BONGAARD (za 9:30-17:00 uur)
Horecagelegenheid in voormalige houtloods.

's-Gravenzande

DORPSKERK (za 10:00-16:00 uur)
Rondleidingen in en om de kerk waar een maquette van de oude kerk tentoongesteld is, evenals unieke oude landkaarten van 's-Gravenzande.
LANGESTRAAT 5 (za 10:00-16:00 uur)
Aan het woonhuis zit een klein museum waar opgravingen uit 's-Gravenzande zijn te zien.
TRAPGEVELHUISJE (za 10:00-16:00 uur)
Er is een muziekprogramma met optredens van Tipiko Den Haag, muziekduo Katakata, Eduard Bekker, en Jos van der Valk.
UNIEKERK (za 10:00-16:00 uur)
Optredens van het Westlands Mannenkoor met orgelbegeleiding door Huib den Boer.
KORENMOLEN (za 10:00-16:00 uur)
De molenaar demonstreert hoe er wordt gemalen. De omloop kan worden beklommen.
Proef van de lekkernijen die speciaal voor deze dag van eigen meel gebakken worden.
SCHAATSMUSEUM
(za en zo 10:00-16:00 uur)
In het museum is de expositie "Rariteiten op het ijs" te bewonderen.

Heenweg

LAMBERTUSKERKJE
(za en zo 13:00-17:00 uur)
Mandenvlechten, demonstratie en verkoop.
Nic Sosef geeft een lezing over de historie en architectuur keuzes in de regio. Voor kinderen zijn er diverse activiteiten.

Maasdijk

DORPSKERK (za 10:00-16:00 uur)
Volg een rondleiding en bekijk een diapresentatie over de historie en architectuur van het gebouw. De architect die de renovatie heeft uitgevoerd geeft een toelichting.
ORANJESLUIS (za 11:00-15:00 uur)
Er staat een informatiestand waar de rol van de sluis in watermanagement en de rol van dit gebied als onderdeel van de Atlantik Wall worden toegelicht. Niet vanbinnen te bezichtigen.

Monster

GROTE KERK (za 10:00-16:00 uur)
Volg een rondleiding door de kerk en beklim de grote kerktoren. Inzage mogelijk in historische bouwtekeningen en restauratiewerkzaamheden van de kerk. Diverse creatieve activiteiten.
ST. MACHUTUS KERK (za 10:00-16:00 uur)
Rondleidingen vanuit het perspectief van St. Machutus. Bewonder de kerkelijke erfschatten en bezichtig de tentoonstelling van wijwaterbakjes door Jan van Haasteren.
MOLEN DE VIER WINDEN
(za 10:00-17:00 uur)
Rondleiding door de molenaar met uitleg over het maalproces. Er worden gratis pannenkoeken verstrekt, en er zijn meelproducten, molenbroden, jam en diverse kruiden te koop.

GRAFKELDER HERCKENRATH
(za 10:00-17:00 uur)
Er is een tentoonstelling over de buitenplaats Geerbron en de Familie Herckenrath. Felix Jan Kuypers, een nazaat van de familie Herckenrath, vertelt over de familiegeschiedenis.
SCHIPPERSWONINGEN (zaterdag)
Er staat een informatiebord.
DRIUVENTUIN THE VINEYARD
(za 10:00-18:00 uur)
Vrijwilligers laten de historische druivenserres zien en geven uitleg over de druiventeelt. Vaar een stukje mee in een Westlandse schuit en bezichtig de expositie van Ank v.d. Lugt Nieswaag.
KERKGEBOUW DE HOEKSTEEN
(za 10:00-16:00 uur)
Er zijn rondleidingen door het kerkgebouw en er is een diapresentatie over de renovatie van het kerkgebouw. De organist bespeelt het orgel.

FATA MORGANA (za 10:00-17:00 uur)
Fotopresentatie over de architect Adriaan Delsing 1883-1948, een Westlandse architect die tal van mooie gebouwen ontwierp.
OUDE JONGENSSCHOOL OJOS
(za 10:00-17:00 uur)
Er zijn rondleidingen door het gebouw. Kinderen kunnen het vervoerspel spelen van Ben de Westlandse Bij.

Poeldijk

BARTHOLOMEUSKERK
(za 10:00-17:00 uur en zo 12:00-16:30 uur)
Expositie over diverse historische panden in Poeldijk. 's Middags is de toren te beklimmen. Voor kinderen zijn er een puzzeltocht en toffe workshops met MINECRAFT en LEGO. Maak zelfstandig een dorpswandeling met begeleidend boekje, of wandel met een gids langs monumenten in de Voorstraat. Leon Endhoven bespeelt de vleugel (zaterdag), en er is orgelspel van Daan de Muinck Keizer (zondag).
KOETSHUIS BIJ EEN BOERENVILLA
(za 10:00-16:30 uur en zo 11:00-16:30 uur)
Expositie over 'Bomen om ons heen' met foto's van schilderijen van vroegere cursisten van Het Atelier in Naaldwijk en schilderijen en gouaches van Mi-Tê Goeijenbier.
WOONHUIS "TORENZICHT"
(zo 12:00-15:00 uur)
Documentatie aanwezig over het oude Torenzicht en de historie en achtergronden van het huidige woonhuis.
VILLA JAN VAN DEN BERG
(zo 12:00-16:30 uur)
Boekencollectie van dokter Ter Haar te bezichtigen.

Naaldwijk

OUDE KERK (za 10:00-17:00 uur)
Presentaties over de geschiedenis van de kerk d.m.v. fotopanelen door Arnold Knoppert.
HEILIGE GEESTHOFJE MET KAPEL
(za 10:00-17:00 uur en zo 12:00-16:00 uur)
Startpunt van een rondleiding door Jolanda Faber over de bouwhistorie van de Oude Kerk, het Raadhuis, en het Hofje. De kapel en het bodehuisje zijn zaterdag tot 16:00 uur open voor publiek. Stichting Joods Westland geeft dan uitleg over Joodse feesten en gebruiken. Muzikant Hans van Wavren treedt op met Klezmer muziek.

SINT-ADRIANUS KERK (za 10:00-17:00 uur)
Expositie van José Verhulst met zelfgemaakte quilts. Zij is bezig met nieuwe werkstukken en vertelt over haar technieken. Bezichtig een 7-tal kazuifels, een monstrans en relikwieën. 's Middags speelt Han van der Goes op de piano.
STATION WSM
(za 14:00-00:00 uur en zo 14:00-20:00 uur)
Wordt aangekleed met foto's en mappen die de historische ontwikkeling en verbouwing van het station tonen tot en met de horecagelegenheid die het nu is.

Honselersdijk

CAFÉ BIJ 'T HOF
(za en zo 13:00-00:00 uur)
Horecagelegenheid in de voormalige paardenstal van een Hofherberg uit 1707.
DE NEDERHOF (za 11:00-16:00 uur)
Neem deel aan een foto speurtocht en tijdlijnwandeling, of ga verkleed in paleis sfeer op de foto. 's Middags zijn er vertellingen rond het pand.

OLV VAN GOEDEN RAAD

(za 10:00-17:00 uur)
De toren kan worden beklommen.
WESTLANDS MUSEUM (za 13:00-17:00 uur)
Naast de vaste collectie is er een tijdelijke tentoonstelling 'Vrijheid moet je voelen' met tien oorlogsverhalen uit het Westland.

Ter Heijde

KERK TER HEIJDE (za 10:00-16:00 uur)
Rondleiding in de kerk en bezichtiging van de bibliotheek. Fotoreportage over Oud Ter Heijde en een film over het Trompsfestival. Bezoekers kunnen het orgel bespelen. Verkoop van soep en broodjes.

Wateringen

HOFBOERDERIJ (za 10:00-17:00 uur)
Geanimeerde rondleidingen over de geschiedenis van 't Hof van Wateringen. Speurtochten voor kinderen.
KORENMOLEN WINDLUST
(za 10:00-17:00 uur)
Rondleidingen door de molen, zelf meel zeven, en voor kinderen kleurplaten kleuren, placemats maken, en glitter tatoes.
HERVORMDE KERK (za 10:00-16:00 uur)
Gidsen leiden u rond in de toren met de oude gemeentevangenis.
HET OUDE RAADHUIS (za 10:00-16:00 uur)
Er zijn doorlopend rondleidingen.
ST. JAN DE DOPERKERK (za 10:00-17:00 uur)
Presentatie over de bouw van de kerk en beschrijvingen van de glas in lood ramen. Er zijn rondleidingen en de toren kan beklommen worden.

Kwintsheul

ST. ANDREASKERK (za 10:00-17:00 uur)
De toren kan worden beklommen.
SONNEHOECK (za 10:00-17:00 uur)
Van 10:30 tot 15:10 uur vaart er iedere 40 minuten een boot van de Bartholomeuskerk naar deze druivenkwekerij.
GEMAAL OUDE EN NIEUWE BROEKPOLDER
(za 10:00-16:00 uur)
Het gemaal is van binnen te bezichtigen. Opstappunt voor vaartochten naar de Zeven Gaten en de Groeneveldse Molen.

GEMEENTE WESTLAND

Ter gelegenheid van Open Monumentendag zijn alle bovenstaande monumenten, inclusief de musea, gratis te bezoeken.

Voor meer details over de activiteiten per deelnemende monument zie:
www.monumentaalwestland.nl/programma